

Az Európa Tanács és az ALTE 2018-as felmérése a tagállamoknak a migránsok nyelvtudását és állampolgári ismereteit érintő politikájáról

Fő irányvonalak

■ Az elmúlt évtized során migrációs és integrációs politikájuk részeként az Európa Tanács több tagországa is hivatalos követelményeket vezetett be a nyelvtudás és állampolgársági ismeretek terén.

■ Míg a legtöbb tagállam csak az állampolgárság megszerzésének feltételeként írja elő a nyelvi és állampolgári ismeretek formális követelményeit, a tagállamok felében a migránsoknak már a letelepedés, egyharmadukban pedig az országba való belépés feltételeként is meg kell felelniük ezeknek a követelményeknek.

■ Lényegi és megdöbbentő különbségek állnak fenn a nyelvtudás különböző tagállamok által megkívánt szintjei között.

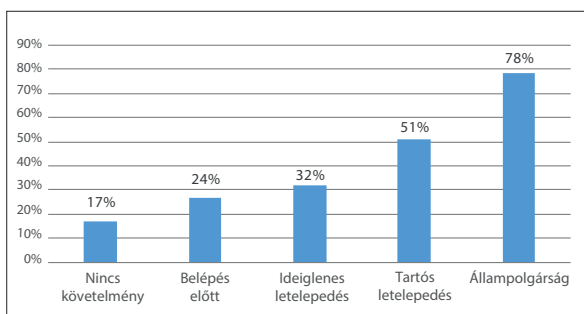
■ A veszélyeztetett csoportok (kiskorúak, menekültek, alacsony szintű írástudással rendelkezők) ritkán mentesülnek a vizsgák alól.

■ Számos tagállam olyan tesztek alkalmazását alkalmaz, amelyek nem estek át megfelelő minőségellenőrzésen. Az e tesztek migránsokra gyakorolt hatását igen ritkán vizsgálják.

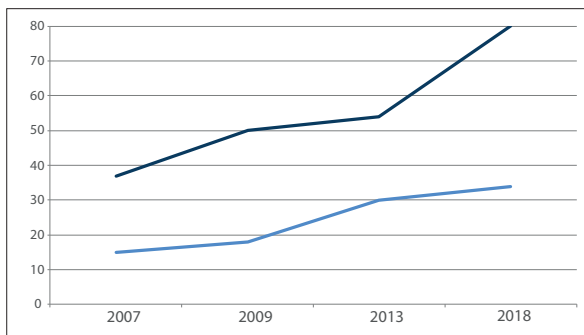
■ Ugyan csaknem minden tagállam biztosít nyelvtanulási lehetőséget a migránsok számára, de a nyelvórák száma – különösen a veszélyeztetett csoportok számára – gyakran nem elegendő.

Követelmények és tesztek

A 2018-ban vizsgált tagállamok 78 százaléka írt elő a hivatalos nyelvtudásra és az állampolgársági ismeretekre vonatkozó követelményeket az állampolgárság megszerzésének feltételeként. 17 százalékuk nem rendelkezett ilyen követelményekkel migrációs politikájuk keretein belül:

2007 és 2018 között több ország vezette be vizsgákat az adott nyelvből (sötétkék) és az állampolgári ismeretekből (világoskék), különösen az állampolgárság megszerzéséhez :

A nyelvi követelményeket szinte mindenütt a KER szintjeivel határozzák meg, de a különböző tagállamok között nincs konszenzus az egyazon célból megkövetelt nyelvtudás szintjét illetően.

Tanulási lehetőségek

■ A migránsok számára gyakran az állam biztosít minőségbiztosítással rendelkező nyelvtanfolyamokat. A legtöbb esetben azonban legfeljebb 250 nyelvórát vehetnek ingyenesen igénybe:

Térítésmentesen biztosított nyelvórák száma

	Minden tanuló (n = 24)	Alacsony írás-olvasási szint (n = 22)
0 – 250	11	13
250 – 500	8	4
500 – 1000	4	2
1000 – 1500	1	2
2000 – 3000	0	1

■ Számos tagállam nyújt állampolgári ismeretek tanfolyamokat is; azonban a legtöbb esetben kizárólag az adott tagállam hivatalos nyelvén.

■ Kevés tagállam szentel elegendő figyelmet integrációs politikájában a veszélyeztetett csoportoknak: a közoktatáson kívül kevés nyelvtanulási lehetőséget biztosítanak a kiskorúak számára, a menekültek és alacsony írás-olvasási szinttel rendelkezők sajátos szükségleteit pedig ritkán elegendő ki.

Ajánlások

- ▶ Mivel a tanfolyamok valószínűsíthetően jótékonyabb hatást gyakorolnak az integrációra, mint a tesztek, mindenki számára elérhetővé és hozzáférhetővé kell tenni a tanulási lehetőségeket.
- ▶ A migrációs célokra használt teszteknek a legmagasabb minőségi követelményeknek kell megfelelniük, és a lehető legkorrektebbnek kell lenniük.
- ▶ A migrációs és integrációs politika tervezésekor különös figyelmet kell szentelni a veszélyeztetett csoportoknak.
- ▶ Emberjogi aggályok miatt a családegyesítés céljából történő belépés előtti követelmények alkalmazása erősen ellenjavallott.

Az Európa Tanács 47 tagja közül 40 vett részt a
2018-as felmérésben:

Az Európa Tanács és az ALTE felmérésének vezetői:

- ▶ Lorenzo Rocca
(Università per Stranieri di Perugia)
- ▶ Cecilie Hamnes Carlsen
(Western Norway University
of Applied Sciences)
- ▶ Bart Deygers
(Ghent University)

fordítás:
Róbert Márcz

A teljes beszámoló letölthető:

www.coe.int/lang-migrants

© Council of Europe, 2019

www.coe.int

Az Európa Tanács a földrész vezető emberi jogi szervezete. 47 tagállamból áll, beleértve az Európai Unió összes tagországát. Az Európa Tanács valamennyi tagállama aláírta az európai emberi jogi konvenciót, azt az egyezményt, melynek célja az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság megvédése. Az Egyezmény végrehajtását a tagországokban az Emberi Jogok Európai Bírósága felügyeli.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE